

ner fra den rapport, som den seismologiske studiegruppe under SIPRI havde afgivet. Det fremgik klart af denne rapport, at der var prøvesprængninger af stor militær betydning, som ikke kunne skelnes fra jordskælv. USA foreslog derfor, at der på international basis gennemførtes en række underjordiske prøvesprængninger med det formål at forbedre den seismologiske detektionsteknik. Forslaget skulle gennemføres ved, at samtlige deltagende seismiske stationer forsynedes med alle kendte data om en forestående eksplosion, og efter en sådan skulle der mellem de deltagende stationer foretages udveksling og analysering af registreringsoplysninger. Endelig skulle analyserne drøftes i passende organer. Noget formelt resolutionsforslag herom blev dog ikke fremsat under den 23 Generalforsamling.

2. Resolutionen.

De 8 uforpligtede lande i 18-magts udvalget og Rumænien fremsatte med senere tilslutning fra bl. a. Danmark og Finland et resolutionsforslag, der bl. a. opfordrer alle stater, som ikke hidtil har tilsluttet sig den delvise prøvestopaf tale, til snarest at gøre dette, samt opfordrer alle stormagter til at ophøre med kernevåbenforsøg på alle områder. Resolutionsforslaget anmoder desuden ENDC om som hastesag at tage spørgsmålet om udarbejdelse af en traktat, der forbyder underjordiske kernevåbenforsøg, op til behandling. Forslaget blev vedtaget i 1. udvalg den 10. december 1968 med stemmetallene 108-0-6 (bl. a. Den centralafrikanske Republik, Cuba, Frankrig, Gabon og Guinea). Plenarforsamlingen vedtog den 20. december 1968 1. udvalgs resolution (res. 2455) med stemmetallene 109-0-5 (Den centralafrikanske Republik, Cuba, Frankrig, Guinea og Sydafrika).

1. udvalgs beretning: A/7442.

III. Nedlæggelse af udenlandske militærbaser i Asien, Afrika og Latinamerika.

(Dagsordenens punkt 29).

Basespørgsmålet blev i påfaldende ringe grad genstand for debat i 1. udvalg. Sovjetunionen kom i sin gennemgang af det sovjetiske nedrustningsmemorandum af 1. juli 1968 ind på basespørgsmålet og udtalte i denne

forbindelse, at vestmagternes militære baser, der var spredt over jordkloden på fremmed område, udgjorde en trussel mod freden og forøgede i væsentlig grad faren for militære konflikter. Disse baser tjente som redskab for en aggressions- og indblandingspolitik i andre landes indre anliggender og benyttedes samtidig som udgangspunkt for bekæmpelse af nationale befrielsesbevægelser. Østlandene var imidlertid i forhold til tidligere år meget tilbageholdende i deres angreb på de vestlige landes basepolitik, og Congo (Kinshasa)'s indlæg, der påpegede det urimelige i, at man under dagsordenpunktet ikke også behandlede spørgsmålet om nedlæggelse af fremmede baser i Europa, da det var disse, som syntes at medføre størst fare for freden, måtte af østlandene opfattes som et varsel om, at begivenhederne i Tjekkoslovakiet ville blive inddraget i debatten, såfremt tidligere års polemiske østlige angreb på vestmagterne ville blive gentaget. Under en omtale af det sovjetiske nedrustningsmemorandum, jfr. punkt IV, udtalte Belgien, at der ikke var grund til at dvæle ved det deri indeholdte traditionelle forslag om nedlæggelse af fremmede militære baser, som var blevet behandlet på tidligere samlinger, hvortil kom, at det sovjetiske memorandum jo var offentliggjort før invasionen i Tjekkoslovakiet.

Det var da også betegnende for hele behandlingen af dagsordenpunktet, at der ikke som tidligere år fremkom noget østligt resolutionsforslag, og at end ikke det af Indien, Jugoslavien og Den forenede arabiske Republik på de to forudgående samlinger fremsatte og vedtagne resolutionsforslag om at henvise spørgsmålet til behandling i ENDC blev fremsat.

IV. Sovjetunionens memorandum vedrørende presserende nedrustningsskridt.

(Dagsordenens punkt 94).

Det sovjetiske nedrustningsmemorandum af 1. juli 1968, der optoges på Sovjetunionens foranledning som et selvstændigt dagsordenpunkt, præsenteredes af Sovjetunionen ved nedrustningsdebattens begyndelse i et indlæg præget af en meget moderat tone over for vestmagterne. Kun under omtalen